

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Miljöfarliga verksamheter

Vad menas med miljöfarlig verksamhet?

En verksamhet som kan ge olägenhet för människors hälsa eller miljön är miljöfarlig. Hit räknas bland annat utsläpp av avloppsvatten eller aktiv användning av mark och byggnader, t.ex. att driva en verkstad. Även passiv användning av mark och byggnader kan vara miljöfarlig, som att ha en deponi som inte längre fylls på eller liknande. Mobila verksamheter som ger tillfälliga störningar berörs också, t.ex. krossverk.

Hur fungerar ansvar och tillsyn?

Verksamhetsutövarens ansvar

Den som utför eller planerar att utföra något som påverkar eller riskerar att påverka miljön eller människors hälsa, ansvarar för att ta reda på vilka bestämmelser som gäller. Verksamhetsutövaren ska också se till att reglerna följs och är den som ska betala de kostnader som eventuellt kan uppstå.

Tillsyn

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsynen. Inspektörerna granskar att gällande lagstiftning och beslut följs. Det kan ske på olika sätt; genom inspektion på plats eller att handlingar begärs in för kontroll. De svarar gärna på frågor och kan ge mer information om miljölagstiftningen och tolkningen av den. Observera att det är Arbetsmiljöverket som har tillsynsansvar över arbetsmiljön.

Avgift

Miljötillsynen finansieras delvis av skattemedel och delvis av tillsynsavgifter som tas ut enligt den taxa som kommunfullmäktige fastställt.

Exempel på anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet

Avfallsåtervinning	Motorbana
Bensinstation	Målning och lackning
Charkuteri	Plasttillverkning
Energiproduktion	Skjutbana
Fordonstvätt	Tryckeri
Lantbruk/djurhållning	Tvätteri
Mekanisk verkstad	Uppläggnings av massor
Mellanlagring av farligt avfall	Ytbehandling

Foto: Sofie Stråhle

Ett exempel på bra förvaring av kemikalier.

Vilka verksamheter ska anmälas?

Alla verksamheter med beteckningen C måste vara anmälda, se miljöprövningsförordningen (2013:251). Man får inte starta en ny verksamhet eller göra anmälningspliktiga ändringar eller utökningar förrän en anmälan har gjorts. Blankett finns på miljö- och hälsoskyddskontorets webbplats.

Anmälan ska ske i god tid, dock senast 6 veckor innan verksamheten påbörjas. Detta gäller även anmälningspliktiga förändringar och utökningar.

Lagstiftning

Större delen av den svenska miljölagstiftningen är samlad i miljöbalken. För dig som ska starta, utöka eller ändra i en anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet är det viktigt att känna till miljöbalkens allmänna hänsynsregler och reglerna om verksamhetsutövarens egenkontroll. De gäller för dig och din verksamhet.

Vad ska anmälan innehålla?

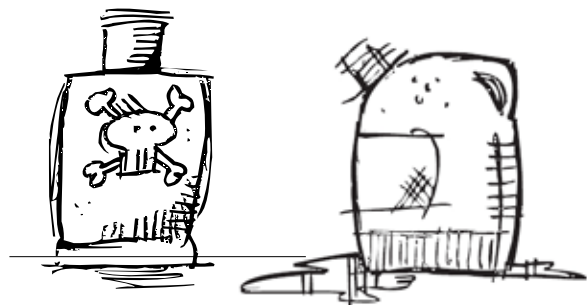
När du ska starta eller ändra i en anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet ska du skriva en anmälan. Du kan t.ex. använda blanketten på vår webbplats. Den som är ansvarig för verksamheten ska underteckna anmälan. Kompletta anmälningshandlingar innebär att handläggningstiden blir kortare.

Administrativa uppgifter

- Företagets namn
- Besöksadress
- Postadress
- Fastighetsbeteckning
- Organisationsnummer
- Postadress
- Ansvarig för verksamheten
- Kontaktperson i miljöfrågor
- Telefon, e-postadress
- Verksamhetens kod, enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)

Verksamhetens omgivning

- Situationsplan som beskriver verksamhetens läge i förhållande till bostäder, andra störningskänsliga verksamheter, vattenskyddsområde, vattentäcker och skyddad natur.
- Situationsplan där spill- och dagvattenbunnar samt förvaring av kemikalier och farligt avfall redovisas.

Verksamhetsbeskrivning

- Processer som ingår
- Drifftider
- Kemikalie- och råvaruförbrukning
- Cisterner för brandfarliga vätskor
- Köldmedieanläggningar
- Avfallsförteckning, avfallstransporter
- Utformning av lagringsplatser för kemikalier och farligt avfall
- Transporter till och från verksamheten
- Redovisning av utsläpp till luft, mark, vatten
- Buller, lukt, ljussken, damning, vibrationer
- Kort beskrivning av egenkontrollen

Hänsynsreglerna

Redovisning av hur de allmänna hänsynsreglerna uppfylls:

- Kunskapskravet
- Försiktighetsmått och skyddsåtgärder
- Teknikval
- Val av lokalisering
- Val av minst miljöstörande kemiska produkter
- Hushållning med naturresurser och energi
- Skälighetsavvägning

Kontakt

Miljö- och hälsoskyddskontoret tfn 036-10 50 00
e-post miljo@jonkoping.se
Jönköpings kommuns webbplats www.jonkoping.se

På webbplatsen www.jonkoping.se kan du bland annat hitta miljö- och hälsoskyddskontorets foldrar om avfall, egenkontroll, oljeavskiljare och kemikaliehantering. Dessutom finns material om kemikalieförteckningens utformning.

Skriv sökord *Miljöfarlig verksamhet blanketter* i sökrutan så hittar du aktuella blanketter för anmälan.

Bygglov kan krävas vid nyanläggning och vid ändrad verksamhet. Kontakta stadsbyggnadskontoret, tfn 036-10 50 00.

För utsläpp till kommunal avloppsrening kontakta VA-avdelningen, tfn 036-10 50 00.

Miljöbalken gäller dig och din verksamhet!

Lokalisering

Platsen där verksamheten bedrivs ska vara lämplig för ändamålet och ge upphov till minsta möjliga intrång och störningar för människors hälsa och miljön. Ett givet bygglov innebär inte att platsen är godkänd enligt miljöbalkens regler.

Försiktighetsprincipen

Redan risken för negativ påverkan på människors hälsa eller miljön medför en skyldighet att vidta skydds- eller försiktighetsåtgärder. Detta innebär bl.a. att alla oljor och andra flytande kemikalier ska förvaras inom invallning.

Kunskapskravet

Kunskap ska finnas om den egna verksamhetens miljöpåverkan så att skador och olägenheter kan förebyggas. Vad som gäller förändras över tiden beroende på kunskapsutveckling och förändringar i miljön. Kunskap är färskvara och måste underhållas.

Hushållnings- och kretsloppsprinciperna

Råvaror och energi ska användas så effektivt som möjligt. Det som utvinns ur naturen ska kunna användas, återanvändas, återvinnas och bortskaffas med minsta möjliga resursförbrukning och utan att naturen skadas.

Teknik- och produktval

Bästa möjliga teknik ska användas vid yrkesmässig verksamhet för att förebygga skador och olägenheter.

Riskabla produkter ska undvikas. Att undvika kan betyda att man helt avstår från att använda en produkt trots att den är tillåten. Kan man ersätta en kemisk produkt med en mindre farlig ska man göra det.

Skälighets- och bevisbördereglerna

Hänsyns- eller skyddsåtgärder ska vara miljömässigt motiverade utan att vara orimliga att uppfylla. Enligt miljöbalken gäller så kallad *omvänd bevisbörda*, vilket innebär att det är verksamhetsutövaren som måste visa att kostnaden för en skyddsåtgärd inte är miljömässigt motiverad eller att den är orimligt betungande. På samma sätt gäller det att verksamhetsutövaren ska kunna visa att verksamheten inte ger negativ påverkan på människors hälsa eller miljön. Det är inte tillsynsmyndigheten som ska visa motsatsen.

Skadeansvar

Den som har orsakat en skada på miljön ansvarar för att skadan blir avhjälpd. Ansvaret gäller oavsett om verksamheten fortfarande bedrivs eller om den har lagts ned eller sålts till någon annan. Rutiner ska även finnas för skyddsåtgärder i samband med spill samt hur golvscurvatten hanteras.

Egenkontroll

Verksamhetsutövaren ska fortlöpande planera och kontrollera sin verksamhet för att motverka påverkan på människors hälsa eller miljön. Denne ska också genom egna undersökningar ta reda på vilken påverkan verksamheten ger.

För anmälningspliktig verksamhet gäller *Förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll*. Detta innebär att det ska finnas en skriftlig redovisning av ansvarsfördelningen när det gäller miljöfrågor. Drift-, underhåll- och skötselrutiner ska vara dokumenterade. Riskbedömning ska göras och en aktuell kemikalieförteckning ska finnas. Om det uppstår driftstörningar eller liknande händelser som kan ge negativ påverkan på människors hälsa eller miljön ska miljökontoret genast underrättas.